

Projekt – en kommune på Midtjylland

Holeby, Højreby, Maribo og Rødby Kommuner

Folketingets kommunaludvalg

21. marts 2005

Vedr. kommunesammenlægninger på Lolland

Holeby, Højreby, Maribo og Rødby kommuner har noteret sig, at Thorkild Simonsen på baggrund af drøftelser den 8. marts 2005 med forskellige repræsentanter fra de fire kommuner har anbefalet regeringen, at der gennemføres en folkeafstemning om de fremtidige kommunegrænser i kommunerne på Vestjylland og Midtjylland.

Det må konstateres, at der stadig ikke lyttes til indstillingen fra de fire kommuner om at etablere én kommune på Lolland alternativt én kommune på Lolland-Falster, jævnfør anbefalingerne i tidligere skrivelser med bilag til ministeriet.

Da denne løsning ikke var mulig, har flertallet i samtlige byråd i kommunerne på Midt- og Vestjylland indstillet, at der etableres to kommuner, en kommune bestående af Nakskov, Ravnsborg og Rudbjerg kommuner og én kommune bestående af Holeby, Højreby, Maribo og Rødby kommuner.

Indstillingen er fremkommet på baggrund af meget grundige overvejelser og en lang proces, der gennem processen har involveret samtlige kommuner på hele Lolland-Falster. Processen og overvejelserne er nøje beskrevet i vedhæftede notat. Det bør i denne sammenhæng bemærkes, at såvel den foreslåede kommune på Vestjylland som den foreslåede kommune på Midtjylland opfylder betingelserne anført i regeringens forslag til kommunalreform med hensyn til bæredygtighed og fremtidige udviklingsmuligheder.

Flertallet i de fire kommuner finder det helt uacceptabelt med en indblanding på nuværende tidspunkt, da det i sidste ende vil forsinke den igangværende proces. Det betyder, at begge kommuner vil stå i den ikke særlig gunstige situation, at arbejdet med en sammenlægning vil halte bagefter processen i resten af landet – en situation ingen er tjent med.

Forinden Folketingets kommunaludvalg måtte vælge at træffe endelig beslutning om at følge indstillingen fra Thorkild Simonsen om en folkeafstemning skal de fire kommuner anmode om foretræde for udvalget med henblik på en drøftelse af fremtidige kommunegrænser på Lolland.

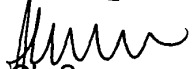
Vi ser frem til en hurtig afklaring af de fremtidige kommunegrænser.

Venlig hilsen

Pjarné Larsen
Borgmester i Holeby Kommune

Liljan Køcks
Borgmester i Maribo Kommune

Jytte Friis
Borgmester i Højreby Kommune

Hans Ole Sørensen
Borgmester i Rødby Kommune

7. marts 2005

Kommunedannelser på Midt- og Vestjylland

Kommunalbestyrelserne på Midt- og Vestjylland har indstillet to kommuner etableret. En kommune bestående af Nakskov, Ravnsborg og Rudbjerg kommuner og én bestående af Holeby, Højreby, Maribo og Rødby kommuner.

For de midtjyllandske kommuners vedkommende er dette sket som konklusion på en lang proces og meget grundige overvejelser.

I forhold til de bekymringer, der henvises til i aftalen mellem Regeringen, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre finder de fire kommuner det på sin plads at komme med nogle bemærkninger:

Beslutningsproces.

Allerede i september 2003 besluttede de fire kommuners byråd, at " *Det godkendes, at de fire kommuner fortsætter arbejdet med at formulere et fælles grundlag for en frivillig sammenlægning af de fire kommuner. At arbejdet frem mod en frivillig sammenlægning tager udgangspunkt i de fire kommuner, men rummer mulighed for på et senere tidspunkt at inddrage andre kommuner i regionen.*"

Denne beslutning blev truffet med bredt flertal i de fire kommuner. Beslutningen blev truffet ud fra en fælles opfattelse af, at de fire kommuner samlet set havde en række potentialer, der kunne understøttes i en ny kommune. Udgangspunktet var endvidere en erkendelse af behovet for en ændret kommunalstruktur i området – uagtet om det ville blive besluttet at gennemføre en national inddelingsreform. Den politiske vision er i starten af 2004 konkretiseret i en fælles vision.

I den videre proces vurderede de fire Byråd, at den optimale kommunestruktur i området, ud fra hensynet til bæredygtighed og udviklingsmulighed, ville være én kommune på Lolland. Eller alternativt én kommune dækkende Lolland og Falster.

I forlængelse af denne beslutning har der i 2004 været taget en række initiativer for at afklare muligheden for etableringen af større enheder.

- De øvrige kommuner på Lolland har været inviteret til drøftelser omkring etablering af én kommune. Men det måtte konstateres, at Sakskøbing og Nysted foretrak at orientere sig mod Falster-kommunerne. Samt, at man på daværende tidspunkt fra Nakskov, Rudbjerg og Ravnsborg ikke ønskede at indgå i et nærmere samarbejde.
- Der har fra de fire midtjyllandske kommuner været rettet henvendelse til Falster-Østjylland om optagelse i denne kommunegruppe. Dette er blevet afvist.

- Der har været afholdt en række møder blandt de resterende syv kommuner på Lolland. Konklusionen herpå har været, at et flertal af disse syv kommuner ikke har fundet, at en sådan konstellation har haft tilstrækkeligt med fordele til at opveje de geografiske og strukturelle ulemper en sådan kommunedannelse ville give.

I de enkelte Byråd har der endvidere været en lang proces for at afklare de forskellige muligheder. Kommunesammenlægningsproblemstillingen har været til diskussion på en lang række åbne byrådsmøder, i den lokale debat og i møder med interesserede borgere. Det er således de fire borgmestres opfattelse, at alle synspunkter omkring den fremtidige struktur er kommet til orde i debatten og at de beslutninger, der er truffet af de fire Byråd er sket efter en grundig og velovervejet proces.

Udviklingspotentiale

Lolland-Falster har tre byer, der kan være omdrejningspunkt for udvikling: Nykøbing F., Maribo og Nakskov. Med dannelsen af Guldborgsund kommuner er der skabt et opland omkring Nykøbing. Der findes ikke én oplagt centerby for det resterende Lolland.

Som det blandt andet fremgår af de høringssvar, der tidligere er indsendt fra henholdsvis Vest- og Midtjylland adskiller de to grupper sig på en række punkter fra hinanden. Der peges f.eks. på henholdsvis Nakskov og Maribo som center for det resterende Lolland. Strategisk er det naturligt for de vestlollandske kommuner at have det primære fokus på Nakskovs industri og udnyttelsen af byens havn. Dette udgør området største ressource og områdets udkantsstatus gør samtidig, at det er både indlysende og nødvendigt at satse på en selvstændig udviklingsstrategi. De midtjyllandske kommuner har med Femer Bælt og motorvejsforbindelsen en tilknytning til Sjællandsregionen og Nordtyskland, der gør at en erhvervsudviklings- og bosætningsstrategi, der knytter an til disse områder er naturlig. Midtjylland har derfor naturligt en strategi, der kombinerer bosætning, kultur og erhvervsudvikling, som opland til de omkringliggende vækstområder.

Sker der en sammenlægning af alle syv kommuner vil det være nødvendigt at forlige centerproblematikken og udviklingsstrategien for de to grupper. Det kan frygtes, at behovet for at tilgodese flere strategiske hensyn vil føre til, at den nye større kommune vil miste strategisk fokus, og dermed ikke fuldt kunne udnytte de potentialer, der findes i begge grupper af kommuner.

Såfremt, der skal dannes en kommune, der understøtter udviklingsmulighederne på Lolland, er det vores vurdering, at kun én kommune for hele Lolland eller Lolland og Falster vil kunne opfylde målet. Det bemærkes også, at det er disse konstellationer som erhvervslivet og en række borgere har peget på som alternativ til de foreslåede kommuner.

Økonomi

Lollands kommuners svage økonomi og udkantsstatus har været fremført som argument for, at én kommune for det resterende Lolland ville give størst bæredygtighed. Såfremt der blandt de syv kommuner både var fattige og velstillede kommuner ville argumentet være rimeligt. Men desværre er realiteten, at alle syv kommuner er blandt landets fattigste. En sammenlægning i sig selv, vil således ikke ændre grundlæggende på områdets vilkår – uanset om der etableres én eller to kommuner.

Samtidig må det konstateres, at områdets vanskeligheder dels grunder i social demografi, dels i områdets store afstand til landets vækstcentre. Ingen af disse problemstillinger løses gennem en sammenlægning af de syv kommuner. Den store geografiske spredning af befolkningen og manglen på et naturligt centrum for kommunen gør endvidere, at det på en række områder vil være vanskeligt at opnå rationaliseringsgevinster som følge af en sammenlægning.

Såfremt der skete en sammenlægning af alle Lollands kommuner ville Saksøbing og Nysted som øens økonomisk bedst stillede give et vist rygstød – uden dog i sig selv at løse de samlede økonomiske problemer. Og først og fremmest ville et samlet Lolland kunne knytte an på den yderste del af den udvikling, der sker i Hovedstadsregionen og dermed giver forbedrede udviklingsmuligheder for områder som helhed.

